

Výsledky kontroly proočkovanosti v České republice k 31. 12. 2018

Administrative estimate of vaccination coverage in the Czech Republic by 31 December 2018

Jozef Dlhý, Zdeněk Kyselý, Sylvie Kvášová

Souhrn • Summary

V České republice je každoročně prováděna administrativní kontrola proočkovanosti u dětí podle jednotných kritérií stanovených hlavním hygienikem ČR. V roce 2018 byla kontrolována proočkovanost proti 9 vybraným infekčním onemocněním, která jsou podle platné legislativy zahrnuta do rámce povinného očkování. V souladu s celostátně platnou metodikou tvořily cílovou skupinou kontroly děti s příjmením začínajícím písmenem „B“, u kterých byla kontrolována proočkovanost se stavem k 31. prosinci 2018. Výsledky analýzy administrativní kontroly proočkovanosti jsou limitovány změnami v povinném očkování dětí danými novelou vyhlášky č. 537/2006 Sb. o očkování proti infekčním nemocem (dále jen jako „vyhláška“) platnou od 1. ledna 2018.

Annual administrative estimates of vaccination coverage in children have been performed in the Czech Republic according to the uniform criteria set by the Chief Public Health Officer. In 2018, the vaccine coverage rates for nine selected infectious diseases included in the compulsory childhood immunization schedule under the legislation in force were estimated. In accordance with the nationally applied methodology, the target group were children whose surname started with the letter B, and the estimate was based on administrative data reported by 31 December, 2018. The results of the analysis are limited due to changes in the compulsory childhood immunization schedule laid down in the amendment to Regulation No. 537/2006 on vaccination against infectious diseases in force as of 1 January 2018.

Zprávy CEM (SZÚ, Praha) 2019; 28(8): 328–335

Klíčová slova: infekční nemoci, proočkovanost, povinné očkování dětí, Česká republika

Key words: infectious disease, vaccination coverage, mandatory vaccination in children, Czech Republic

ÚVOD

V České republice provádějí administrativní kontrolu proočkovanosti každoročně pracovníci protiepidemických odborů krajských hygienických stanic a Hygienické stanice hl. m. Prahy (dále jen jako „KHS“) ve spolupráci s registrujícími praktickými lékaři pro děti a dorost. Kontrola probíhá ve všech okresech ČR a územních obvodech hlavního města Prahy, s členěním podle správních obvodů KHS a s rozdělením podle ročníků narození a druhu kontrolovaného očkování.

Předmětem kontroly je proočkovanost dětí proti spalničkám, příušnicím, zarděnkám, záškrtu, tetanu, černému kašli, přenosné dětské obrně, virové hepatitidě typu B a invazivním onemocněním způsobeným *Haemophilus influenzae* typ b.

METODIKA

V roce 2018 byla kontrola proočkovanosti provedena u dětí s příjmením začínajícím písmenem „B“, se stavem k datu 31. prosince 2018. Písmeno „B“ se jako začáteční písmeno příjmení vyskytuje mezi nejčetnějšími příjmeními v ČR, a to u 7,28 % obyvatel, tj. celkem u 92 434 osob. Při kontrole proočkovanosti byly kromě očkovacího statusu zjišťovány i důvody neúplného nebo zcela neprovedeného

očkování, které byly rozděleny do následujících skupin: trvalá kontraindikace, dočasná kontraindikace, nedostavení se k očkování celkem, nedostavení se k očkování z důvodu odmítnutí očkování rodiči, jiné důvody.

Počínaje rokem 2009 je u proočkovanosti vakcínou proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám (dále jen jako „vakcína MMR“) a stejně tak i u proočkovanosti vakcínou proti záškrtu, tetanu, černému kašli, invazivním onemocněním způsobenými *Haemophilus influenzae* typ b, přenosné dětské obrně a virové hepatitidě B (dále jen jako „hexavakcína“) kontrolován ve stejném roce očkovací status dětí dvou po sobě jdoucích ročníků narození, které v daném roce kontroly dovršily věku dvou a tří let. Kohorta dvouletých dětí byla do kontroly začleněna z důvodu zajištění možnosti sledovat vývoj její proočkovanosti v následujícím roce při dosažení věku tří let.

V roce 2014 bylo na základě závěrů z porady vedoucích protiepidemických odborů KHS rozhodnuto o změně velikosti kontrolovaných kohort dětí, která byla od roku 2007 nastavena dle začátečních písmen příjmení vyskytujících se mezi nejvíce frekventovanými příjmeními u přibližně 3–4 % obyvatel ČR. Od roku 2014 je z výše uvedených důvodů, v zájmu zvýšení výpovědní hodnoty výsledků kontrol, velikost sledovaných kohort definována podle začátečních písmen příjmení, která se vyskytují mezi nejvíce frekventovanými příjmeními u přibližně 7–8 % obyvatel ČR.

Za účelem zajištění podmínek pro jednotný způsob editace vstupních dat na úrovni KHS byl do datového prostředí formátu MS Excel vložen list s návodem a vysvětlivkami.

Tabulka 1: Přehled počtů kontrolovaných dětí podle ročníku narození a druhu kontrolovaného očkování a podíl kontrolovaných osob z celkového počtu živě narozených dětí, administrativní kontrola proočkovanosti k 31. 12. 2018, ČR

Druh vakcíny u kontrolovaného očkování	počet kontrolovaných dětí podle ročníku narození					celkem
	ročník narození					
	2004	2007	2015	2016	2017	
HepB	6862					6 862
MMR			7 610	7 896		23 284
DTPa-IPV-HepB-Hib					7 778	
DTPa-IPV		7 872				7 872
Celkem	6 862	7 872	7 610	7 896	7 778	38 018
počet živě narozených dětí a podíl kontrolovaných dětí podle ročníku narození						celkem
počet	ročník narození					
	2004	2007	2015	2016	2017	
	97 664	114 632	110 764	112 663	114 405	550 128
podíl v %	7,03	6,87	6,87	7,01	6,80	6,91

Vysvětlivky: **HepB** – vakcína proti virové hepatitidě B; **MMR** – vakcína proti spalničkám, příušnicím zarděnkám; **DTPa-IPV-HepB-Hib** – vakcína proti záškrtu, tetanu, černému kašli, přenosné dětské obrně, virové hepatitidě typu B, invazivním onemocněním způsobeným *Haemophilus influenzae* typ b; **DTPa-IPV** – vakcína proti záškrtu, tetanu, černému kašli, přenosné dětské obrně

VÝSLEDKY

Celkem bylo zkontrolováno 38 018 osob tj. 6,91 % z celkového počtu živě narozených dětí sledovaných ročníků narození, podrobnější údaje týkající se počtů kontrolovaných podle druhů očkování jsou uvedeny v tabulce 1.

1. Proočkovanost vakcínou MMR u dětí ročníku narození 2015

Kontrola proočkovanosti byla provedena u dětí narozených v roce 2015, kterým by měly být, podle platné vyhlášky, vzhledem ke svému věku, v době provedení kontroly aplikovány dvě dávky vakcíny MMR. V případě dětí ročníku narození 2015 byla proočkovanost druhou dávkou vakcíny již jednou kontrolována, a to v roce 2017, kdy celorepublikově dosáhla hodnoty 62,28 %. Při této kontrole bylo u komentovaného ročníku narození zjištěno, že celkem 1 885 dětí ze sledované kohorty bylo očkováno neúplně nebo nebylo očkováno vůbec z „jiných důvodů“, než jsou zdravotní kontraindikace nebo odmítnutí očkování rodiči. Přestože většina dětí uvedeného ročníku narození (dětí narozené v dubnu až prosinci 2015) dosáhla, podle v té době platné vyhlášky, věku pro podání 2. dávky během roku 2017, kontrolou zjištěný očkovací status tomuto neodpovídal. Bylo tomu tak proto, že především od druhé poloviny roku 2017 byl přístup rodičů k očkování 2. dávkou MMR ovlivněn informacemi o připravované změně očkovacího kalendáře, tj. o posunutí aplikace druhé dávky vakcíny do 5.–6. roku života, která poté byla realizována v rámci novely vyhlášky, a to s účinností od 1. ledna 2018.

S nejvyšší pravděpodobností z tohoto důvodu došlo k výše specifikovanému nezvyklému navýšení počtů neočkovaných, resp. neúplně očkovaných dětí 2. dávkou vakcíny MMR z „jiných důvodů“. Proto nebylo reálné očekávat, že by rozdíl mezi proočkovaností dvěma dávkami vakcíny u ročníku narození 2015 zjištěný v roce 2017 a následně v roce 2018 byl tak výrazný,

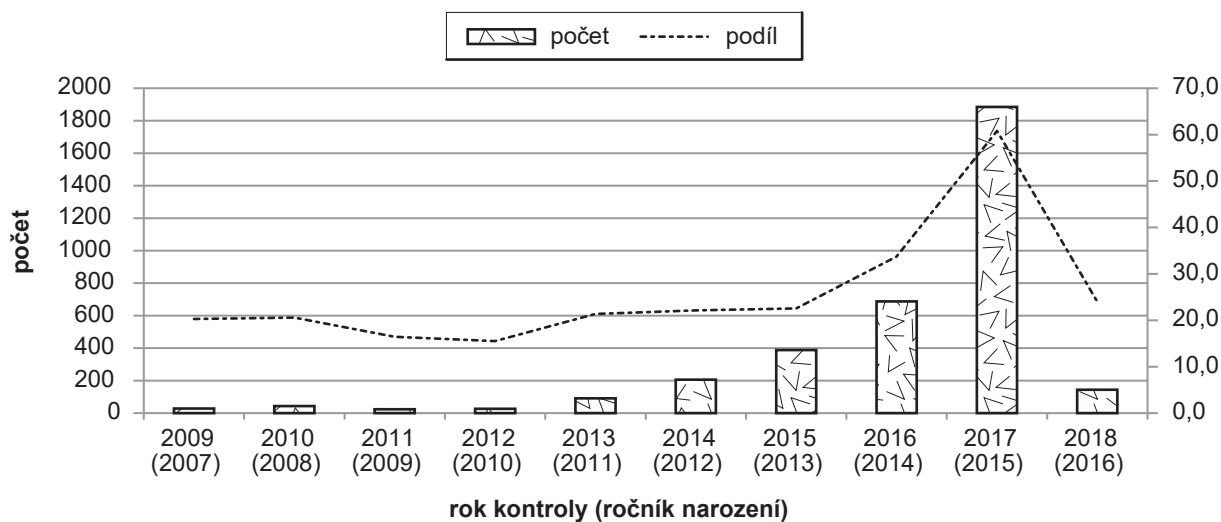
aby navýšil podíl očkovaných dvěma dávkami na hodnoty 90 a více procent.

V praxi by uvedené totiž znamenalo, že k dosažení proočkovanosti 2 dávkami vakcíny MMR na úrovni 90 %, by ještě muselo být doočkováno, s přihlédnutím k počtu kontrolovaných dětí v roce 2017, dalších 2 278 dětí. Pro úroveň proočkovanosti 95 % uvedený počet činí ještě dalších 2 689 dětí, které by bylo třeba navíc doočkovat.

Hodnota podílu dvouletých dětí neúplně očkovaných nebo neočkovaných vůbec z „jiných důvodů“ u ročníku narození 2015, která byla zjištěna při kontrole v roce 2017 a hodnoty podílů dětí neúplně neočkovaných nebo vůbec neočkovaných z „jiných důvodů“ u ostatních ročníků narození při kontrolách provedených v letech 2009–2016 a v roce 2018 (graf 1) potvrzují opodstatněnost zavedení výše uvedené přechodné změny při kontrole proočkovanosti vakcínou MMR v roce 2018 tak, jak je výše popsána a odůvodněna. Z výše uvedených důvodů a s ohledem na změnu v termínu aplikace druhé dávky podle dílce novely vyhlášky platné od 1. ledna 2018, bude možné získat validní výsledky o proočkovanosti dětí ročníku narození 2014 a 2015 druhou dávkou vakcíny MMR až při kontrolách provedených počínaje rokem 2020.

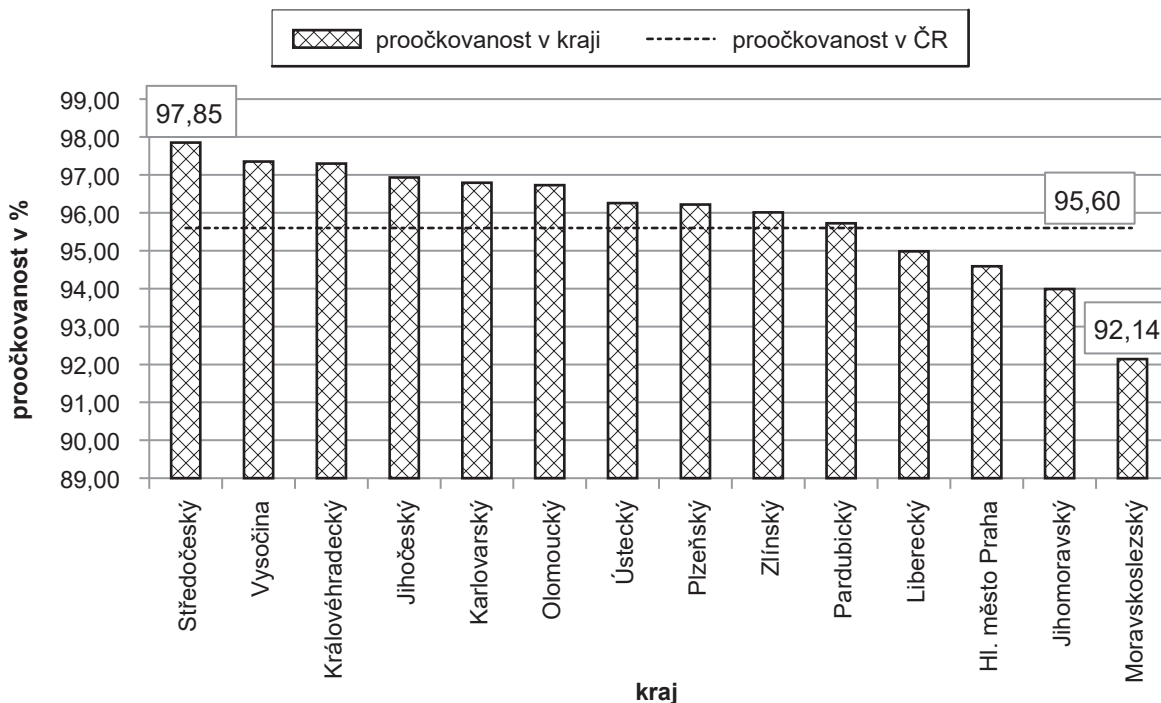
Z celkového počtu 7 610 kontrolovaných dětí ročníku narození 2015 bylo se stavem k datu 31. 12. 2018 alespoň jednou dávkou vakcíny MMR očkováno 7 275 tj. 95,60 % osob (tabulka 2). Podle krajů byla zjištěna proočkovanost v rozmezí od 92,14 % do 97,85 %, čtyři kraje hlásily proočkovanost nižší než 95 % a žádný z krajů neměl proočkovanost pod 90 % (graf 2). V 15 okresech byla zaznamenána stoprocentní proočkovanost alespoň 1 dávkou vakcíny, v 25 okresech byla zjištěna proočkovanost nižší než 95 %, ve 2 z okresů byla evidována proočkovanost pod 90 %.

Celkový počet dětí neočkovaných ani 1 dávkou vakcíny činil 335 (4,40 %), z toho u 160 (47,76 %) z nich bylo jako důvod tohoto očkovacího statusu vykááno odmítnutí očkování

Graf 1: Vývoj počtu a podílu dvouletých dětí neúplně nebo vůbec neočkovaných vakcínou MMR z jiných důvodů na celkovém počtu neúplně očkovaných nebo neočkovaných dětí, roky kontroly 2009–2018, ČR

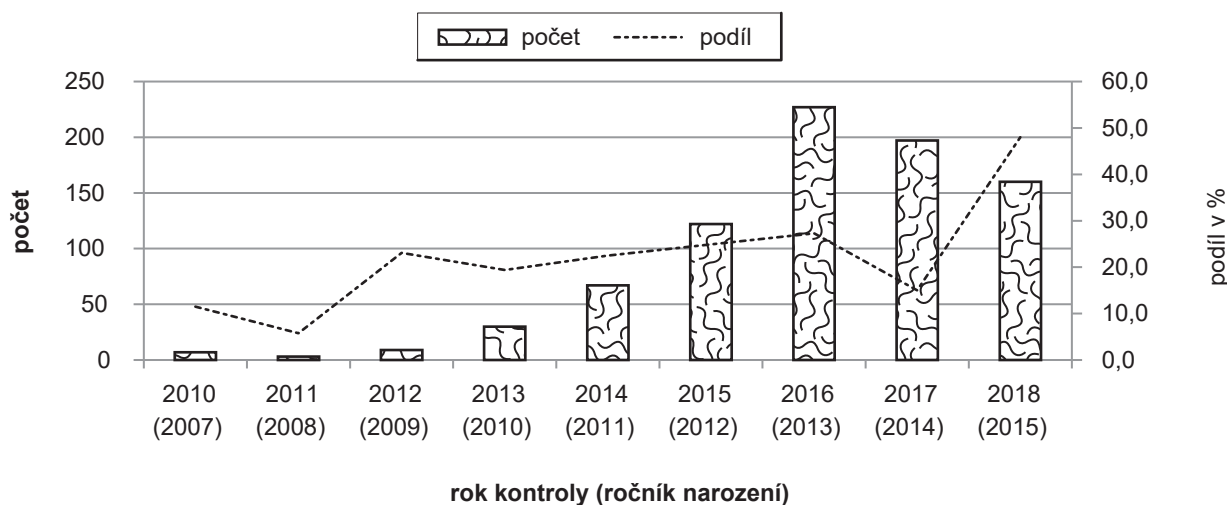
rodiči dítěte, u 87 (25,97 %) nevakcinovaných dětí byla zjištěna dočasná kontraindikace k očkování a u 19 (5,67 %) z nich poté trvalá kontraindikace. Na skupinu „jiné důvody“ připadlo 49 případů (14,63 %) z celkového počtu případů s chybějícím očkováním (tabulka 3). Podíl tříletých dětí neúplně očkovaných nebo neočkovaných vůbec z důvodu odmítnutí očkování rodiči dětí

na celkových počtech neúplně očkovaných nebo neočkovaných dětí zjištěný v roce 2018 má oproti hodnotě zjištěné v roce 2017 vyšší hodnotu (graf 3). Podle krajů se podíl případů odmítnutí očkování rodiči na počtu případů neočkovaných dětí pohyboval v rozmezí od 17 % do 71 % (graf 4), podle okresů komentovaný podíl kolísal v široké škále od 0 % do 100 %.

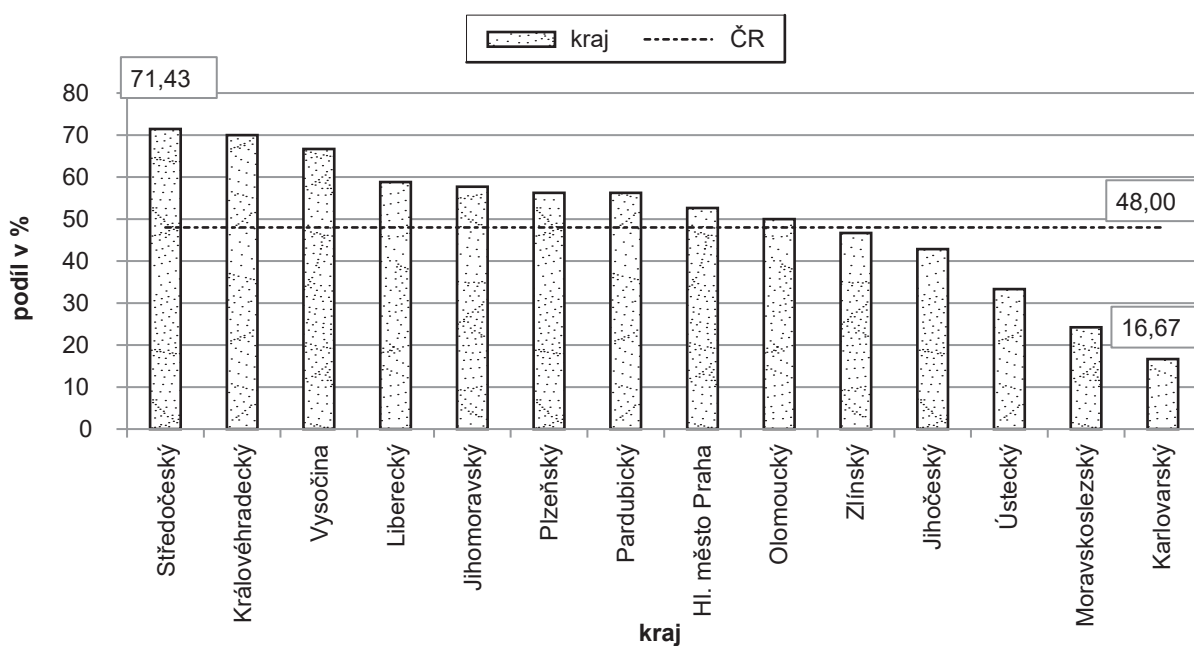
Graf 2: Proočkovanost minimálně 1 dávkou vakcínou MMR u dětí ročníku narození 2015 podle krajů a porovnání s celostátní proočkovaností, administrativní kontrola k 31. 12. 2018, ČR**Tabulka 2: Proočkovanost vakcínou MMR u dětí narozených v roce 2015, administrativní kontrola k 31. 12. 2018, ČR**

Sledovaný ukazatel	kontrolované osoby	osoby očkované alespoň 1 dávkou	neočkované osoby
počet	7 610	7 275	335
podíl v %	100	95,60	4,40

Graf 3: Vývoj počtu a podílu tříletých dětí neúplně nebo vůbec neočkovaných vakcínou MMR z důvodu odmítnutí očkování rodiči na celkovém počtu neúplně očkovaných a vůbec neočkovaných dětí, roky kontroly 2010-2018, ČR

Graf 4: Podíl případů odmítnutí očkování vakcínou MMR rodiči dětí z celkového počtu neočkovaných dětí podle krajů a v ČR, ročník narození 2015, administrativní kontrola k 31. 12. 2018, ČR

2. Proočkovanost vakcínou MMR u dětí ročníku narození 2016

Daná kohorta dětí byla do kontroly zařazena z důvodu možnosti porovnat vývoj proočkovanosti u stejného ročníku narození v následujícím roce a také s ohledem na požadavky některých mezinárodních organizací vyžadujících související data.

Z celkového počtu 7 896 kontrolovaných dětí bylo alespoň jednou dávkou vakcíny MMR očkováno 7 298 (92,43 %) dětí (tabulka 4). Podle krajů se podíl takto očkovaných dětí pohyboval v intervalu 89,74 %–96,09 %, ve 2 krajích proočkovanost převýšila 95 %, 1 kraj hlásil hodnotu proočkovanosti pod 90 % (graf 5). Podle okresů se proočkovanost

pohybovala mezi 77,78 % až 100 %, proočkovanost vyšší než 95 % byla zjištěna v 25 okresech, proočkovanost pod 90 % hlásilo 19 okresů.

Celkový počet dětí, u kterých nebyla aplikována ani jedna dávka vakcíny, činil 598 (7,57 %), z toho u 253 (42,31 %) z nich bylo jako důvod tohoto očkovacího statusu vykázáno odmítnutí očkování rodiči dítěte, u 131 (21,91 %) byla evidována dočasná kontraindikace k očkování a u 38 (6,35 %) z nich trvalá kontraindikace. Na skupinu „jiné důvody“ připadlo 24,08 % (144) z celkového počtu případů s chybějícím očkováním. Podíl případů odmítnutí očkování rodiči dětí na počtu případů neočkovaných dětí se v závislosti na kraji pohyboval v rozmezí od 22 % do 63 %, podle okresů kolísal v intervalu od 0 % do 100 %.

Tabulka 3: Počet a podíl neočkovaných dětí vakcínou MMR narozených v roce 2015 podle důvodu neprovedení očkování, administrativní kontrola k 31. 12. 2018, ČR

Sledovaný ukazatel	kontrolované osoby	neočkované osoby celkem	důvod neprovedení očkování				
			kontraindikace		nepřišli k očkování		jiné důvody
			trvalá	dočasná	celkem	odmítnutí rodiči	
počet	7 610	335	19	87	180	160	49
podíl v %	100	4,40					
* podíl v %			5,67	25,97	53,73	47,76	14,63

Tabulka 4: Proočkovanost vakcínou MMR u dětí narozených v roce 2016, administrativní kontrola k 31. 12. 2018, ČR

Sledovaný ukazatel	kontrolované osoby	osoby očkové alespoň 1 dávkou	neočkované osoby
počet	7 896	7 298	598
podíl v %	100	92,43	7,57

3. Proočkovanost proti záškrtu, tetanu, černému kašli a přenosné dětské obrně (dále jen jako „vakcína DTPa-IPV“).

Kontrolována byla proočkovanost u dětí narozených v roce 2007, které v roce provedení kontroly dovršily 11. rok života, a tudíž by z hlediska platné legislativy měly být v tomto věku přeočkovány 1 dávkou vakcíny DTPa-IPV. Zároveň s kontrolou proočkovanosti vakcínou DTPa-IPV byl prověřen také počet dětí, u kterých byla danou vakcinací podána 4. dávka očkové látky proti přenosné dětské obrně. Z celkového počtu 7 872 kontrolovaných dětí bylo 1 dávkou vakcíny DTPa-IPV očkováno 7 744 tj. 98,37 % osob (tabulka 5). Podle krajů se hodnoty

sledovaného podílu pohybovaly v intervalu 96,57 %–99,49 % (graf 6). V 34 okresech byla zaznamenána proočkovanost 100 %, 6 okresů evidovalo proočkovanost pod 95 %. Celkem 128 (1,63 %) dětí nebylo očkováno, z toho 42 (32,81 %) z důvodu dočasných kontraindikací, 25 (19,63 %) z jiných důvodů, 23 (17,97 %) pro odmítnutí očkování rodiči dětí a 12 (9,38 %) pro trvalou kontraindikaci.

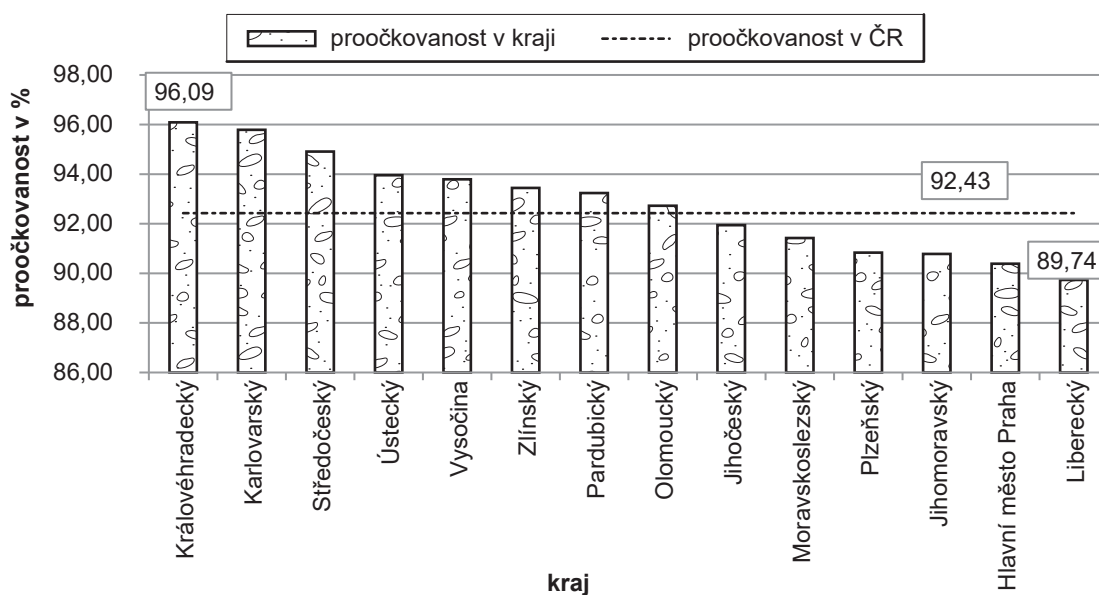
4. Proočkovanost hexavakcínou u dětí ročníku narození 2016

Z celkového počtu 7 896 kontrolovaných bylo 1 149 dětí tj. 14,55 % zařazeno do schématu 2+1 a z nich bylo v době

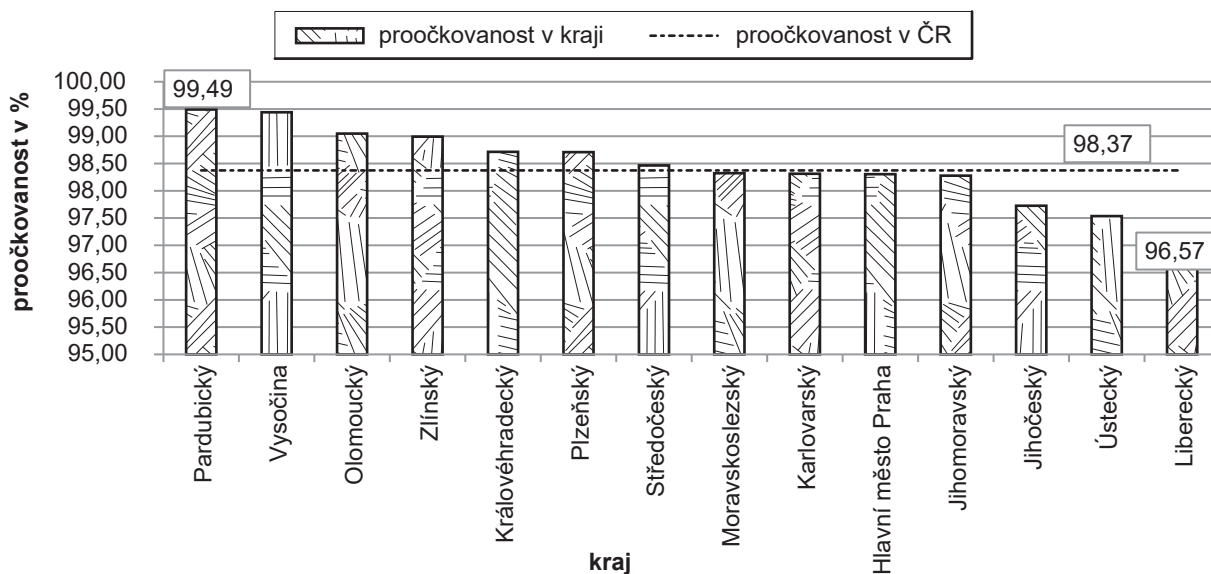
Tabulka 5: Proočkovanost vakcínou DTPa-IPV u dětí narozených v roce 2007, administrativní kontrola k 31. 12. 2018, ČR

Sledovaný ukazatel	kontrolované osoby	osoby očkové 1 dávkou	osoby, které obdržely očkováním 4. dávkou vakcíny proti polio
počet	7 872	7 744	5 983
podíl v %	100	98,37	77,26

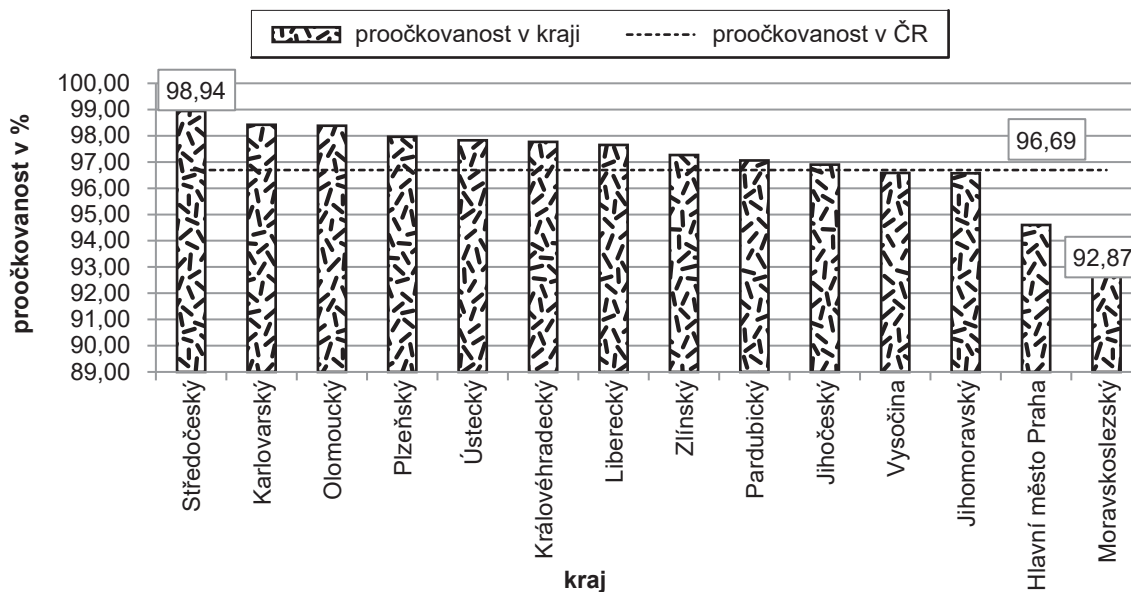
Graf 5: Proočkovanost minimálně 1 dávkou vakcíny MMR u dětí ročníku narození 2016 podle krajů a porovnání s celostátní hodnotou proočkovanosti, administrativní kontrola k 31. 12. 2018, ČR

Graf 6: Proočkovanost 1 dávkou vakcíny DTPa-IPV aplikovanou u dětí ve věku 11 let, ročník narození 2007, podle krajů a porovnání s celostátní proočkovaností, administrativní kontrola k 31. 12. 2018, ČR

Graf 7: Proočkovanost hexavakcínou u dětí narozených v roce 2016 v kompletním schématu 2+1 a 3+1 podle krajů, administrativní kontrola k 31. 12. 2018, ČR

provedení kontroly očkováno 3 dávkami vakcíny 1 058 tj. 92,08 % osob (tabulka 6). Děti očkované ve schématu 2+1 a narozené od srpna 2016 včetně měly termín pro aplikaci druhé dávky již v roce 2017, děti očkované v daném schématu a narozené od října 2016 včetně měly termín pro očkování první dávkou rovněž již v roce 2017 a pouze děti očkované v komentovaném schématu a narozené v prosinci 2016 mohly termínem pro aplikaci třetí dávky spadat do roku 2018.

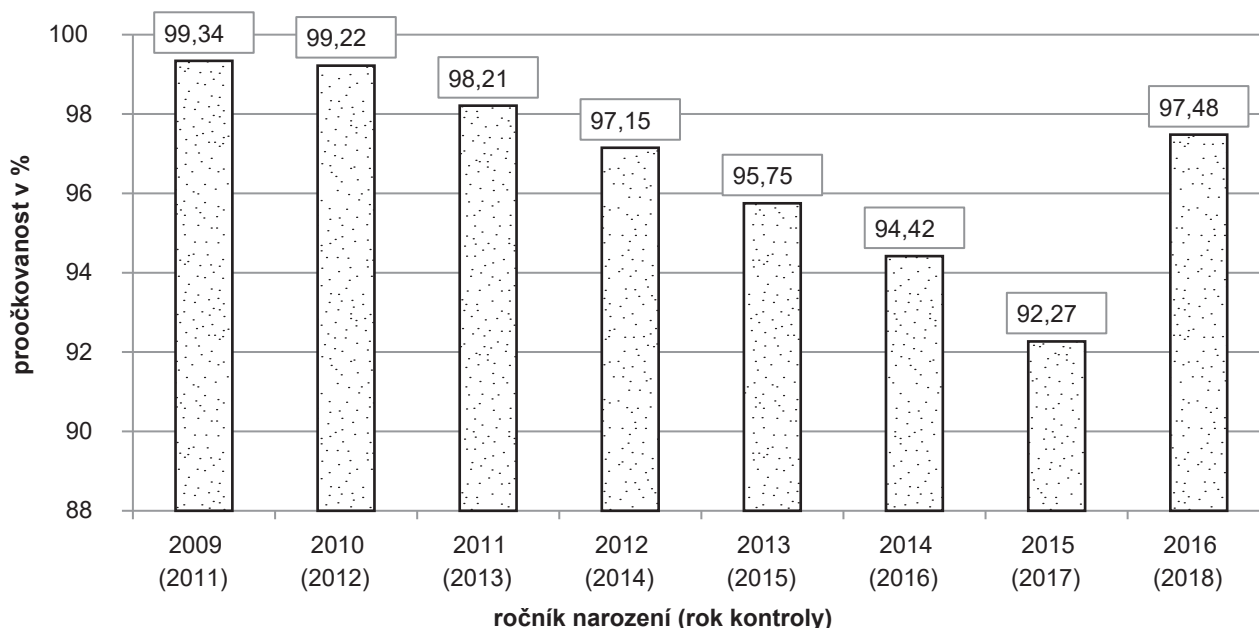
Celkem 6 747 dětí tj. 85,45 % z počtu kontrolovaných osob bylo zařazeno do očkovacího schématu 3+1 a z nich bylo v době provedení kontroly očkováno 4 dávkami vakcíny 6 577 tj. 97,48 % osob.

Celková proočkovanost dětí sledovaného ročníku narození 2016 očkovaných ve schématu 2+1 a 3+1 činila 96,69 % (tabulka 6). V krajích se uvedená hodnota celkové proočkovanosti pohybovala v rozmezí od 92,87 % do 98,94 % (graf 7), v okresech v rozmezí od 87,07 % do 100 %.

V případě 261 dětí (3,30 %) bylo zjištěno neúplné nebo nezahájené vakcinační schéma 2+1 nebo 3+1, z toho u 132 (50,57 %) z nich byla jako příčina tohoto vakcinačního statusu vykázáno odmítnutí očkování rodiči dětí, u 50 (19,16 %) z nich jiné důvody, u 48 (18,39 %) dočasná kontraindikace a u 23 (8,81 %).

Celkem 6 747 dětí tj. 85,45 % z počtu kontrolovaných osob bylo zařazeno do očkovacího schématu 3+1 a z nich bylo v době

Graf 8: Proočkovanost 4 dávkami hexavakcíny u dětí ročníků narození 2007–2016, roky kontroly 2009–2018, ČR

provedení kontroly očkováno 4 dávkami vakcíny 6 577 tj. 97,48 % osob. Ve srovnání s výsledky kontroly proočkovanosti provedené v roce 2009 klesla proočkovanost dvouletých dětí o 1,86 %, ve srovnání s kontrolou proočkovanosti v roce 2017 vzrostla proočkovanost u dané kohorty dětí o 5,21 % (graf 8)

5. Proočkovanost hexavakcínou u dětí ročníku narození 2017

Administrativní kontrola proočkovanosti hexavakcínou u dětí narozených v roce 2017 byla zaměřena na osoby, které byly k datu 31. 12. 2018 vakcinovány třemi dávkami, nebo nebyly očkované vůbec. Daná kohorta dětí, které vzhledem ke svému věku nemusely být v době kontroly kompletně vakcinovány, je do kontrol zařazena z důvodu možnosti porovnat proočkovanost u stejného ročníku narození v následujícím roce a také s ohledem na požadavky některých mezinárodních organizací vyžadujících předemná data.

Z celkového počtu 7 778 kontrolovaných dětí bylo 3 dávkami vakcíny očkováno 7 256 tj. 93,29 % osob. (tabulka 7). Podle krajů byla zjištěna proočkovanost v rozmezí 91,56 %–95,39 %.

V případě 522 dětí (6,71 %) bylo zjištěno nezahájené nebo neúplné vakcinační schéma, z toho u 153 (29,31 %) z nich byly jako příčiny vakcinačního statusu vykazány odmítnutí očkování rodiči dětí, u 120 (22,99 %) z nich jiné důvody, u 205 (39,27 %) dočasná kontraindikace a u 12 (2,30 %) trvalá kontraindikace.

6. Proočkovanost vakcínou proti virové hepatitidě B

Kontrola proočkovanosti byla provedena u dětí narozených v roce 2004, které v roce kontroly dovršily 14. rok života, a tudíž by v době kontroly měly být již kompletně očkované 3 dávkami vakcíny.

Z celkového počtu 6 862 kontrolovaných dětí bylo 3 dávkami vakcíny očkováno 6 831 tj. 99,55 % osob (tabulka 8). Podle krajů se proočkovanost pohybovala v rozmezí 98,71 %–100,00 %, v 6 krajích byla hlášena stoprocentní proočkovanost 3 dávkami vakcíny, v okresech byla zjištěna hodnota proočkovanosti mezi 97,44 %–100 %.

Celkem u 31 dětí (0,45 %) bylo zjištěno neúplné vakcinační schéma, nebo nezahájené očkovací schéma, z toho u 9 (29,03 %) bylo důvodem uvedeného očkovacího statusu odmítnutí očkování rodiči dětí, u 11 (35,48 %) z nich jiné důvody, u 1 (3,23 %) dočasná kontraindikace a u 6 (19,35 %) trvalá kontraindikace.

ZÁVĚR

Administrativní kontrola proočkovanosti se stavem k 31. 12. 2018 splnila svůj hlavní cíl, tj. zajistila, na základě využití jednotného datového prostředí, podmínky pro sumarizaci dat z krajů a pro analýzu trendů proočkovanosti proti infekčním nemocem, a to jak z hlediska geografické distribuce,

Tabulka 6: Proočkovanost hexavakcínou u dětí narozených v roce 2016, administrativní kontrola k 31. 12. 2018, ČR

Sledovaný ukazatel	kontrolované osoby	osoby kontrolované ve schématu 2+1	osoby kontrolované ve schématu 3+1	osoby s kompletním očkovacím schématem 2+1	osoby s kompletním očkovacím schématem 3+1	osoby s kompletním očkovacím schématem 2+1 a 3+1
počet	7 896	1 149	6 747	1 058	6 577	7 635
podíl v %	100	14,55	85,45	92,05	97,48	96,69

Tabulka 7: Proočkovanost hexavakcínou u dětí narozených v roce 2017, administrativní kontrola k 31. 12. 2018, ČR

Sledovaný ukazatel	kontrolované osoby	osoby očkované 3 dávkami	osoby neočkované a očkované 1 a 2 dávkami
počet	7 778	7 256	522
podíl v %	100	93,29	6,71

Tabulka 8: Proočkovanost vakcínou proti HepB u dětí narozených v roce 2004, administrativní kontrola k 31. 12. 2018, ČR

Sledovaný ukazatel	kontrolované osoby	osoby očkované 3 dávkami	osoby očkované 0, 1, 2 dávkami
počet	6 862	6 831	31
podíl v %	100	99,55	0,45

tak i s ohledem na důvody vzniku očkovacího statusu, který není v souladu s očkovacím kalendářem ČR pro povinná očkování dětí.

Kontrola zároveň poskytla podklady pro sdílení relevantních dat na mezinárodní úrovni na základě požadavků Světové zdravotnické organizace a Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí. Z metodiky administrativní kontroly proočkovanosti vyplývá, že získávané výsledky nemusí vždy zcela souhlasit s daty týkajícími se výkonů očkování vykázaných zdravotním pojišťovnám praktickými dětskými lékaři.

Výsledky analýzy trendů proočkovanosti slouží především jako podklad k hodnocení účinnosti národní očkovací strategie u dětí. Významným benefitem kontroly proočkovanosti je aktualizace informací nezbytných pro udržování systému vzájemné spolupráce mezi místně příslušnými orgány ochrany veřejného zdraví (KHS) a praktickými lékaři pro děti a dorost.

S ohledem na změny očkovacího kalendáře vyplývajícími z novely vyhlášky platné od 1. ledna 2018, které ve svém přístupu k povinnému očkování dětí zohlednila řada rodičů a ve své praxi rovněž i řada praktických lékařů pro děti a dorost, a to ještě před nabytím účinnosti uvedené novely, bylo nezbytně nutné přistoupit ke krátkodobému přechodnému omezení

sledování některých dlouhodobých trendů proočkovanosti určitými vakcínami v rozsahu, který je popsán v příslušných částech tohoto sdělení.

V dalším období je třeba ze strany registrujících praktických lékařů pro děti a dorost a KHS věnovat pozornost doočkování dětí neúplně či zcela neočkovaných a tyto konkrétní případy znovu prověřit v rámci následujících kontrol proočkovanosti.

Poděkování za provedení administrativní kontroly proočkovanosti a poskytnutí dat k celorepublikové sumarizaci a analýze patří pracovníkům protiepidemických oddělení všech KHS a rovněž tak i všem spolupracujícím praktickým lékařům pro děti a dorost.

V Praze dne 22. srpna 2019

*Za autory:
MUDr. Jozef Dlhý, Ph.D.
Ministerstvo zdravotnictví
Oddělení epidemiologie
Palackého náměstí 4
128 01 Praha 1
e-mail: jozef.dlhy@mzcr.cz*